

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Освітня програма «Культурологія»

Назва дисципліни	Семіотика культури
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	034 Культурологія
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Культурологія»
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Кількість ЄКТС кредитів	4 кредити ЄКТС
Структура дисципліни (розподіл за видами та годинами навчання)	Лекції – 28 год. Семінарські – 28 год. Модульний контроль – 8 год. Самостійна робота – 56 год
Форма підсумкового контролю	Залік
Графік (терміни) вивчення дисципліни	IV курс, VII семестр
Програмні компетентності	Загальні компетентності: ЗК 1 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК 3 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; ЗК 2 – знання та розуміння предметної області та розуміння професії; ЗК 7 – здатність працювати автономно та в команді. Спеціальні (фахові) компетентності: СК 3 – здатність критично аналізувати культурні явища та процеси з використанням загальнонаукових та спеціальних наукових методів; СК 4 – здатність розуміти та інтерпретувати тексти культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо);

	<p>СК 2 – усвідомлення ступеню унікальності культурних об’єктів та здатність визначати ступінь їх цінності в українському та міжнародному контекстах;</p> <p>СК 5 – здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства;</p> <p>СК 10 – здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 2 – уміти аналізувати, коментувати, узагальнювати, використовувати наукові та аналітичні тексти культурологічного характеру;</p> <p>ПРН 4 – знати теоретичні підходи до визначення культури, усвідомлення її проявів та форм існування;</p> <p>ПРН 5 – уміти збирати, упорядковувати та аналізувати інформацію щодо культурних явищ, подій та історико-культурних процесів із застосуванням методів критичного аналізу джерел;</p> <p>ПРН 8 – інтерпретувати культурні тексти (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту;</p> <p>ПРН 9 – розпізнавати та класифікувати різні типи культурних продуктів, визначати їх якісні характеристики на основі комплексного аналізу.</p>
<p>Анотація (зміст) дисципліни</p>	<p>Мета дисципліни – навчити студентів оперувати методологією культурсеміотичного аналізу щодо осягнення загальних процесів мовно-знакової комунікації в сфері культури і мистецтва та осмислення знаково-символічних, інтертекстуальних, інтермедіальних аспектів функціонування текстів і кодів культури в процесі їх безперервного семіотичного розгортання. Завдання дисципліни: визначення місця семіотики культури у дисциплінарному просторі гуманітарного знання; оперування основним понятійним і термінологічним апаратом семіотики; орієнтування в основних класичних та посткласичних концепціях та аналітичних практиках представників різних семіотичних шкіл; аналітичне осягнення основних закономірностей розвитку культури і мистецтва в семіотичному дискурсі; застосування семіотичних методів інтертекстуального, інтермедіального аналізу в дослідженні текстів культури різновидової природи.</p> <p>2. Зміст за модулями, темами.</p> <p><i>Змістовий модуль 1. Семіотика культури як напрям філософського знання.</i></p> <p>1.1. Семіотика культури як галузь наукового знання (2 год.)</p>

	<p>1.2. Історія семіотичних студій: американська та європейська школи (4 год.) <i>Змістовий модуль 2. Семіотика та проблеми семіозису в культурі.</i></p> <p>2.1. Знак як основне поняття семіотики: до питання класифікації (2 год.)</p> <p>2.2. Роль символів в семіотиці культури: основні властивості та структура (4 год.) <i>Змістовий модуль 3. Мови культури: соціокомунікативний вимір.</i></p> <p>3.3. Мови культури та типологія процесів мовно-знакової комунікації в культурі (6 год.)</p> <p>3.4. Невербальна семіотика: кінесичний та проксемічний виміри культури (2 год.) <i>Змістовий модуль 4. Текст: основи семіотичного розуміння.</i></p> <p>4.1. Явище інтертекстуальності та інтермедіальності в семіотиці культури (4 год.)</p> <p>4.2. Семіотика мистецтва та механізми культурно-історичної спадковості (4 год.)</p>
Система оцінювання	<p><i>Форми контролю:</i></p> <p>1. Оцінювання роботи під час практичних занять – 42 бали (від 0 до 6 балів за кожне практичне).</p> <p>2. Самостійна робота – 42 бали (від 0 до 6 балів за кожне практичне).</p> <p>3. Модульний контроль – 8 балів (від 0 до 2 балів за кожний модуль).</p> <p>4. Залік / екзамен – 16 балів.</p> <p><i>Шкала оцінювання:</i></p> <p>За національною диференційованою шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».</p> <p>За шкалою ECTS: A 90-100, B 82-89, C 74-81, D 64-73, E 60-63, FX 35-59, F 1-34.</p>
Якість освітнього процесу	<p>Всі учасники освітнього процесу дотримуються політики доброчесності і сприяють функціонуванню ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.</p>
Сторінка курсу на платформі Google-classroom	<p>https://classroom.google.com/c/MzEwMTQzMTEyMDM4?cjc=i35aoz1</p>
Література	<p>Публікації науково-педагогічного працівника за темою дисципліни:</p> <p>1. Кравченко А. І. Семіологія камерно-інструментального мистецтва України кінця ХХ – початку ХХІ століть : дис. ... д-ра мистецтвознав. : 26.00.01 / Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2021. 428 с.</p> <p>2. Кравченко А. І. Інтермедіальність у музичному мистецтві: шляхи семіологічного осягнення. Українська культура: минуле,</p>

	<p>сучасне, шляхи розвитку : наук. зб. Напрямок «Мистецтвознавство». Вип. 24. / упоряд. і наук. ред. В. Г. Виткалов. Рівне : РДГУ, 2017. С. 138–144.</p> <p>3. Кравченко А. Українська камерно-інструментальна музика кінця ХХ – початку ХХІ століть: інтертекстуальні та інтермедіальні виміри. Spheres of culture : Branch of Ukrainian Studies of Maria Curie-Sklodovska University in Lublin. Volume XIV. Lublin, 2016. P. 449–454.</p> <p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Барт Р. Вибрані праці: Семіотика. Поетика. 1989. 616 с. 2. Капічіна О. О. Текст як логіко-діалогічна форма культури (західноєвропейський досвід). Вісник державної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2012. № 1. С. 11–15. 3. Changing Borders: Contemporary Positions in Intermediality. Arvidson J., Askander M, Bruhn J., & Führer H. (Eds.). Lund : Media-Tryck, Intermedia Studies Press. Vol. 1. 2007. 436 p. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Личковах, В. А. Семіотика етнокультури (на прикладі знака Коня і сигнатури Семаргла в художній етнокультурології). Трансформаційні процеси в мистецькій освіті та культурі України ХХІ століття : Зб. матеріалів Міжн. наук.-творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 25-26 квітня 2017 р. Київ : НАКККіМ, 2017. С. 19-22. 2. Шип С. В. Знакова функція та мовна організація музичного мовлення: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра мистецтвознав : 17.00.03. Київ, 2002. 42 с.
<p>Матеріально-технічне, лабораторне, програмне забезпечення дисципліни</p>	<p>Проведення лекційних та семінарських занять з дисципліни «Семіотика культури» забезпечується відповідною матеріально-технічною базою (ноутбук, проектор), навчально-методичною документацією, матеріалами, відео-презентацією.</p>
<p>Кафедра</p>	<p>Кафедра культурології та міжкультурних комунікацій Телефон кафедри 0442888046 Сторінка кафедри на сайті Академії https://nakkkim.edu.ua/instituti/instituti-institut-praktichnoji-kulturologiji-ta-art-menedzhmentu/kafedra-kulturolohii-ta-mizhkulturnykh-komunikatsii Імейл кафедри languages@nakkkim.edu.ua</p>

Викладач

Кравченко Анастасія Ігорівна
Посада: доцент кафедри культурології
та міжкультурних комунікацій
Науковий ступінь: доктор
мистецтвознавства
Тел.: 0442888046
E-mail: akravchenko@dakkim.edu.ua
Робоче місце: вул. Лаврська, 9, корпус
18, каб. 104, м. Київ, 01015.